

**EGZAMIN MATURALNY
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015**

**JĘZYK POLSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ROZWIĄZANIA ZADAŃ I SCHEMATY PUNKTOWANIA
(A1)**

SIERPIEŃ 2015

Zadanie 1.1. (0–1)

Poprawne rozwiązanie

A – 2

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 1.2. (0–1)

Poprawne rozwiązanie

1 – N, 2 – T

Schemat punktowania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 1.3. (0–1)

Przykładowe rozwiązanie

„Fala mody” – okresowy wzrost popularności w modzie językowej; zmienność tendencji (przyływ i odpływ).

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 1.4. (0–1)

Przykładowe rozwiązania

Słownictwo funkcjonujące w języku może przypominać o wydarzeniach historycznych, które wpłynęły na jego rozwój. LUB Język kształtował się pod wpływem wydarzeń historycznych. LUB Dzięki śledzeniu przemian języka możemy poznać historię naszego narodu.

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 1.5. (0–3)

Przykładowe rozwiązanie

Tematem tekstu jest kształtowanie się polszczyzny na przestrzeni wieków pod wpływem zapożyczeń z innych języków. Autorka przedstawia, jak na zmiany zasobu leksykalnego naszego języka wpływały zmiany kulturowe, cywilizacyjne i mody. Podaje przykład łaciny i francuskiego jako języków, w których porozumiewanie się nobilitowało użytkowników. W podsumowaniu podkreśla pozytywne aspekty zapożyczeń, ale wskazuje także niebezpieczeństwa wynikające z mód językowych.

Schemat punktowania

3 pkt – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; adekwatny poziom uogólnienia, streszczenie logicznie spójne, właściwa liczba słów.

2 pkt – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia LUB logicznej spójności streszczenia.

1 pkt – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia ORAZ logicznej spójności streszczenia.

0 pkt – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 1.6. (0–2)

a) Poprawne rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

b) Przykładowe rozwiązania

Dzięki znajomości angielskiego Wokulski ostatecznie przekonał się o prawdziwych intencjach Łęckiej. LUB Wokulski ostatecznie stracił nadzieję na to, że Łęcka odwzajemnia jego uczucia po tym, jak usłyszał jej rozmowę ze Starskim w języku angielskim.

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.1. (0–2)

Przykładowe rozwiązania

1. *W znaczeniu dosłownym: jest to suma pieniędzy, którą w wyniku zawartej umowy należy zwrócić innej osobie lub instytucji (dopuszczalne: dług pieniężny)*

2. *W znaczeniu metaforycznym: jest to wdzięczność, którą należy okazać za wyświadczone dobrodziejstwa, mimo iż nie zostało to spisane w żadnej umowie (dopuszczalne: dług wdzięczności, zobowiązanie).*

Schemat punktowania

2 pkt – poprawne wskazanie obu znaczeń

1 pkt – poprawne wskazanie jednego ze znaczeń

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.2. (0–1)

Przykładowe rozwiązanie

Pojęcie przyczyny dotyczy obiektywnych powodów, dla których większość ludzi nie łączy kwestii spłacania długów instytucjom z kwestiami etycznymi, a pojęcie racje – słuszności takiego sposobu myślenia.

Schemat punktowania

1 pkt – odpowiedź uwzględniająca trafne wyjaśnienie sensu obu pojęć

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.3. (0–1)

Poprawne rozwiązanie

Całkiem inne są przeto zasady, które rządzą długami pieniężnymi, i te, co się do długów moralnych odnoszą.

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.4 (0–1)

Przykładowe rozwiązania

Wyświadczając innym dobrodziejstwa, powinniśmy kierować się chęcią czynienia dobra, a nie oczekiwaniem przejawów wdzięczności. LUB Naprawdę dobre uczynki są bezinteresowne.

Schemat punktowania

1 pkt – odpowiedź uwzględniająca trafne wyjaśnienie

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.5. (0–2)

a) Poprawne rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

b) Przykładowe rozwiązanie

Zasady rządzące długami pieniężnymi są inne od zasad odnoszących się do długów moralnych.

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.6. (0–2)

Poprawne rozwiązanie

1 – P, 2 – F, 3 – F

Schemat punktowania

2 pkt – za trzy odpowiedzi poprawne

1 pkt – za dwie odpowiedzi poprawne

0 pkt – za mniej niż dwie odpowiedzi poprawne lub brak odpowiedzi

Zadanie 2.7. (0–2)

Przykładowe rozwiązania

Powołuje się na ogólnie dostępną wiedzę („wiemy wszyscy, że...”).

Powołuje się na powszechne doświadczenie („Na ogół spłacamy długi, bo jaka taka stabilność życiowa wymaga, byśmy nie byli ciągnięci po sądach”).

Ilustruje swój wywód sytuacjami z codziennego życia („lekarz mnie wyciągnął z choroby”).

Odwołuje się do wyobraźni czytelnika („Wyobraźmy sobie, że...”)

Logicznie komponuje swoją wypowiedź (długi pieniężne – długi wdzięczności – wniosek)

Mocno eksponuje związki logiczne między poszczególnymi zdaniami i dłuższymi częściami wywodu („Są więc...”, „Mówimy także o ...”, „inne są przeto...”)

Ujawnia swój brak pewności co do niektórych stwierdzeń („Mamy chyba rację, uważając, że...”, „Wyobrażam sobie...”, „Na razie wydaje się...”)

Schemat punktowania

2 pkt – za poprawne określenie obu sposobów i zilustrowanie ich właściwymi przykładami

1 pkt – za poprawne określenie jednego sposobu i zilustrowanie go właściwym przykładem

0 pkt – za niepoprawne określenie obu sposobów lub zilustrowanie ich niewłaściwymi przykładami lub za brak odpowiedzi

Zadanie 3.

Temat 1 **Jaka może być cena poświęcenia? Rozważ problem i uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do podanego fragmentu III części *Dziadów*, całego utworu Adama Mickiewicza i do innego tekstu kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.**

Kryteria oceny rozprawki

A	Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu	B	Uzasadnienie stanowiska	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
6	Stanowisko jest adekwatne do problemu podanego w poleceniu	18	Uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione	4	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	6	Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące
		12	Uzasadnienie trafne i szerokie												
3	Stanowisko jest częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu	8	Uzasadnienie trafne, ale wąskie	2	Nie więcej niż jeden błąd rzeczowy	3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczne zaburzenia spójności	2	Styl częściowo stosowny	3	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące
		4	Uzasadnienie częściowe												
0	Stanowisko jest nieadekwatne lub brak stanowiska	0	Brak uzasadnienia stanowiska	0	Błędy rzeczowe	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
 Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
 Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.
 Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Temat 2. **Zinterpretuj podany utwór. Postaw tezę interpretacyjną i uzasadnij ją. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.**

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego

A	Koncepcja interpretacyjna	B	Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
9	Koncepcja niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensory niedosłowne	15	Uzasadnienie trafne i pogłębione	4	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pelna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	6	Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące
6	Koncepcja niesprzeczna z utworem, ale niespójna i/lub obejmująca w większości znaczenia dosłowne	10	Uzasadnienie trafne, ale niepogłębione	2	Nie więcej niż jeden błąd rzeczowy	3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczne zaburzenia spójności	2	Styl częściowo stosowny	3	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące
3	Koncepcja częściowo sprzeczna z utworem	5	Uzasadnienie częściowo trafne												
0	Brak koncepcji lub koncepcja całkowicie sprzeczna z utworem	0	Brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację	0	Błędy rzeczowe	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
 Jeśli w kategorii A praca uzyska 2 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
 Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.
 Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

